

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-180>

УДК 339.92:339.97:338.2

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ І БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ

CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF ECONOMIC EUROPEAN INTEGRATION IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION TECHNOLOGICAL AND SECURITY CHALLENGES

Гудзь Марина Вікторівна

доктор економічних наук, професор,
Національний університет «Запорізька політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1454-4987>

Gudz Maryna

National University «Zaporizhzhia Polytechnic»

Мета статті – визначити та проаналізувати сучасні тенденції розвитку європейської економічної інтеграції в контексті глобалізації, технологічних та безпекових викликів, а також визначити управлінські підходи, що забезпечують стабільність і ефективність інтеграційних процесів у європейському економічному просторі. Встановлено, що європейська економічна інтеграція залишається ключовим механізмом зміцнення співпраці між країнами в системі міжнародних економічних відносин, що сприяє розширенню ринків, активізації торговельних та інвестиційних потоків. Зазначено, що процеси глобалізації суттєво впливають на трансформацію європейського економічного простору шляхом посилення економічної взаємозалежності, прискорення цифрової трансформації. Отже, основою довгострокової стабільності та сталого розвитку європейського економічного простору є інтеграція технологічних інновацій, скоординованого економічного управління та орієнтованих на безпеку політичних стратегій.

Ключові слова: міжнародна економіка, управління, інтеграція, євроінтеграція, глобалізація, сучасні технології, безпека.

The relevance of the study is determined by the increasing influence of globalization, technological transformations, and security challenges on the stability and effectiveness of European economic integration, which requires a comprehensive scientific understanding of contemporary trends and adaptation mechanisms within the international economic environment. The purpose of the article is to identify and analyze current trends in the development of European economic integration in the context of globalization, technological, and security challenges, and to determine managerial approaches that ensure the stability and effectiveness of integration processes within the European economic space. Methods: analysis of scientific literature – to examine the current state of research on the problem; generalization and systematization – to present the research results. It was established that European economic integration remains a key mechanism for strengthening cooperation among countries within the system of international economic relations, facilitating market expansion, intensifying trade and investment flows, and fostering a coordinated institutional environment for sustainable economic development. It was noted that globalization processes significantly influence the transformation of the European economic space by increasing economic interdependence, accelerating the digital transformation, and stimulating the integration of innovative technologies into economic cooperation mechanisms. It was established that digitalization, artificial intelligence, automation, and digital platforms play an important role in enhancing cross-border economic interaction and contribute to the formation of new models of international economic cooperation within the integrated European market. Particular attention was given to the growing impact of geopolitical, economic, and energy risks, which affect the stability of integration processes and require the development of comprehensive economic security strategies within the European economic space. Thus, the integration of technological innovation, coordinated economic governance, and security-oriented policy strategies forms the basis for the long-term stability and sustainable development of the European economic space.

Keywords: international economy, management, integration, European integration, globalization, modern technologies, security.

Постановка проблеми. Прискорені зміни у світовому економічному середовищі в умовах технологічного прогресу, посилення глобалізації та зростання загроз безпеці істотно впливають на розвиток міжнародних економічних відносин і процеси регіональної інтеграції. Європейська економічна інтеграція, яка тривалий час вважалася однією з найдосконаліших моделей регіональної співпраці, наразі зазнає істотних змін під впливом цифрової трансформації, технологічних інновацій, геополітичної напруженості та енергетичних викликів. Ці процеси переформатовують традиційні механізми економічної взаємодії між країнами та вимагають перегляду стратегічних підходів до управління динамікою інтеграції в рамках європейського економічного простору, який має постійно адаптуватися до стрімких технологічних змін, цифровізації економічної діяльності та мінливих умов безпеки, що впливають на торговельні відносини, інвестиційні потоки та енергетичну співпрацю між державами. У цьому контексті визначення ключових факторів, що формують трансформацію європейської економічної інтеграції, та розроблення ефективних управлінських підходів до подолання нових викликів стають важливими завданнями як для політиків, так і для науковців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика дослідження є доволі актуальною на тлі сучасних глобалізаційних процесів, гібридних загроз та прискореного технологічного прогресу, через що їй присвячено велику кількість наукових доробок. Зокрема, у науковій праці О. П. Гетманець, Д. Я. Коробцова, Ю. О. Єжелій [1] досліджується вплив процесів глобалізації на розвиток міжнародної економіки та складність інтеграції національних ринків. У дослідженні С. Кравченко [2] розкрито теоретичні засади процесів євроінтеграції, систематизовано основні концепції та підходи до розуміння інтеграційних процесів. Водночас у роботі А. Азарової, Я. Остапчука та В. Пугача [3] обґрунтовано організаційно-економічні механізми управління людським капіталом підприємства в умовах інноваційної економіки. У науковій розвідці О. Гетманенко [4] розглянуто взаємодію процесів глобалізації та глокалізації, що визначають тенденції конвергенції та дивергенції економічних систем у XXI столітті. У дослідженні В. В. Лойко, Д. І. Ожиганова [5] проаналізовано вплив ключових глобальних мегатрендів на формування європейського інноваційного простору. Наукова праця А. Мартинова [6]

містить аналіз стратегічного розвитку Європейського Союзу, де особлива увага приділяється поєднанню політики розширення ЄС із необхідністю реагування на сучасні безпекові виклики в міжнародному середовищі. Вплив глобалізаційних чинників на соціально-економічний розвиток держав досліджено в роботі О. Василиці, В. Борщевського, М. Чех [7]. У дослідженні Л. Осіпова [8] розкрито взаємозв'язок процесів глобалізації та регіоналізації, які визначають сучасну архітектуру світової економіки та створюють нові можливості й ризики для розвитку міжнародної економічної співпраці.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, присвячених проблематиці європейської економічної інтеграції та глобалізаційних трансформацій, у сучасній науковій літературі не досить комплексно розкрито взаємозв'язок між технологічними змінами, безпековими викликами та управлінськими механізмами забезпечення стійкості інтеграційних процесів у європейському економічному просторі. Більшість наукових праць зосереджено переважно на теоретичних засадах інтеграції, впливі глобалізації на економічний розвиток або окремих аспектах цифрової трансформації, тоді як питання системного аналізу сучасних тенденцій економічної євроінтеграції в умовах поєднання технологічних та безпекових факторів залишається недостатньо дослідженим. Потребує подальшого наукового опрацювання проблема визначення управлінських підходів, здатних забезпечити ефективну адаптацію інтеграційних процесів до нових глобальних викликів, зокрема у сфері цифровізації економіки, геополітичної нестабільності та енергетичної безпеки. Крім того, не досить висвітленими залишаються питання формування комплексних механізмів економічної стійкості в умовах усе більшої глобальної невизначеності.

Формулювання цілей статті. Мета статті – визначити та проаналізувати сучасні тенденції розвитку європейської економічної інтеграції в контексті глобалізації, технологічних та безпекових викликів, а також визначити управлінські підходи, що забезпечують стабільність і ефективність інтеграційних процесів у європейському економічному просторі.

Відповідно до мети, перед нами було поставлено такі завдання: дослідити теоретичні засади та еволюцію економічної європейської інтеграції в системі міжнародних

економічних відносин; проаналізувати вплив глобалізаційних і технологічних трансформацій на розвиток інтеграційних процесів у європейському економічному просторі; визначити основні геополітичні, економічні та енергетичні безпекові виклики, що впливають на стабільність економічної інтеграції; обґрунтувати управлінські підходи до забезпечення ефективності та стійкості інтеграційних процесів у сучасних умовах глобальної нестабільності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток європейської економічної інтеграції тісно пов'язаний із загальними процесами глобалізації, що формують сучасну систему міжнародних економічних відносин. У цьому контексті інтеграція виступає стратегічним інструментом, що дозволяє державам розширювати ринки, підвищувати мобільність капіталу та робочої сили, а також зміцнювати свої позиції у світовій економічній системі. Теоретичні засади економічної інтеграції розвивалися разом із трансформацією світової економіки, відображаючи зміни у структурі виробництва, технологічний розвиток і щораз більшу взаємозалежність національних економік [9, с. 110].

Процес європейської економічної інтеграції є однією з найбільш прогресивних і складних моделей регіональної інтеграції в сучасному світі. Формування європейського економічного простору характеризується поступовою інституціоналізацією економічної співпраці, розвитком наднаціональних механізмів управління та гармонізацією нормативно-правових стандартів серед країн-учасниць. Цей процес відображає не лише економічні стимули, а й ширші політичні та стратегічні цілі, спрямовані на забезпечення стабільності, сталого розвитку та довгострокового співробітництва між європейськими країнами [10].

Важливою особливістю формування європейського економічного простору в умовах сучасної глобалізації є посилення ролі інновацій, цифрової трансформації та технологічної модернізації. Розвиток цифрових платформ, сучасних комунікаційних технологій та галузей, що базуються на знаннях, сприяє посиленню економічної співпраці між європейськими країнами і підвищує ефективність транскордонної економічної діяльності [11, с. 30–31]. Водночас ці трансформації вимагають гармонізації технологічних стандартів, нормативно-правових баз та систем цифрового управління, що ще більше зміцнює інституційні основи європейської інтеграції.

Ефективне управління інтеграційними процесами також вимагає розроблення механізмів стратегічного планування, що враховують динамічний характер глобалізації та збільшення складності міжнародних економічних відносин. До таких механізмів належать довгострокові економічні стратегії, скоординована інвестиційна політика та створення інституційних платформ, що сприяють співпраці між урядами, бізнесом та міжнародними організаціями. Завдяки таким підходам економічну інтеграцію можна розглядати не лише як процес лібералізації ринку, а й як комплексну систему економічного управління, спрямовану на підвищення конкурентоспроможності, інноваційного потенціалу та економічної безпеки в межах інтегрованого економічного простору [12, с. 662].

Технологічні зміни стали одним із найвпливовіших чинників, що визначають динаміку економічного співробітництва в межах європейської інтеграції. У сучасній світовій економіці цифровізація та швидке поширення інноваційних технологій значно впливають на структуру міжнародних економічних відносин, організацію виробничих процесів та механізми транскордонної взаємодії між державами, підприємствами та інституціями.

Цифровізація відіграє особливу роль у посиленні економічної співпраці між країнами, сприяючи швидкому обміну інформацією, знижуючи транзакційні витрати та підвищуючи ефективність транскордонної економічної діяльності. Цифрова інфраструктура, хмарні технології та сучасні комунікаційні мережі дають змогу підприємствам і державним установам швидше та точніше координувати економічну діяльність за межами своїх країн. Ці зміни стимулюють зростання цифрової торгівлі, розширюють можливості малих і середніх підприємств брати участь у міжнародних ринках і сприяють створенню інтегрованих ланцюгів утворення вартості в Європі. До того ж цифрова трансформація економічних систем сприяє прозорості, стандартизації процедур та гармонізації нормативно-правових баз [13], що в сукупності зміцнює інституційну основу європейської економічної співпраці.

Логічним продовженням цих процесів цифрової трансформації є інтеграція технологій штучного інтелекту та автоматизації, які змінюють міжнародні економічні відносини, підвищуючи ефективність виробничих систем, удосконалюючи процеси прийняття рішень та забезпечуючи автоматизацію складних економічних операцій. Використання штучного

інтелекту в логістиці, фінансовому аналізі та промисловому менеджменті дозволяє підприємствам оптимізувати ланцюги постачання, прогнозувати динаміку ринку та ефективніше реагувати на коливання світового попиту. Технології автоматизації сприяють також модернізації промислових секторів у всій Європі, підтримуючи розвиток кластерів прогресивного виробництва та зміцнюючи технологічне співробітництво між країнами. Однак ці перетворення водночас створюють нові управлінські виклики, пов'язані з адаптацією робочої сили, технологічним управлінням та рівномірним розподілом технологічних переваг у межах інтегрованих економічних систем [14].

Інтеграція цифрових технологій в європейське економічне середовище вимагає скоординованих управлінських підходів, здатних забезпечити ефективне управління процесами технологічної трансформації. Управління технологічними змінами в інтегрованому економічному просторі передбачає розроблення нормативно-правових рамок умов, що стимулюють інновації та водночас забезпечують економічну стабільність і чесну конкуренцію. Європейські інституції та національні уряди все більше зосереджуються на стратегічних ініціативах, спрямованих на підтримку розвитку цифрової інфраструктури, сприяння технологічним дослідженням та інноваціям, а також на полегшення співпраці між державним і приватним секторами. Ці політичні заходи розроблені для того, щоб технологічний прогрес сприяв сталому економічному зростанню та підвищував конкурентоспроможність європейської економіки в глобальному технологічному просторі.

Ще одним важливим аспектом управління технологічною трансформацією є створення інституційних механізмів, що сприяють гармонізації цифрових стандартів і технологічних нормативних вимог у країнах Європи. Така гармонізація має важливе значення для забезпечення безперешкодної цифрової взаємодії між національними ринками та сумісності технологічних систем, що використовуються підприємствами та державними установами. Скоординована політика в таких сферах, як кібербезпека, захист цифрових даних і технологічна стандартизація, зміцнює довіру між економічними суб'єктами та сприяє розвитку стабільного й безпечного цифрового економічного середовища в рамках європейської інтеграції.

Практичні приклади впливу технологічних перетворень на європейську економічну інте-

грацію показують, що цифрові інновації сприяють співпраці між країнами та підвищенню ефективності міжнародної економічної взаємодії. Реалізація технологічних ініціатив у таких сферах, як цифрове врядування, трансскордонна цифрова торгівля та інтелектуальне промислове виробництво, свідчить про посилення ролі інновацій як рушійної сили інтеграційних процесів (табл. 1).

Водночас стабільність економічної європейської інтеграції в сучасних міжнародних умовах усе більше залежить від здатності держав та наднаціональних інституцій ефективно реагувати на складні виклики у сфері безпеки. Протягом останніх десятиліть глобальна економічна система зазнала значних геополітичних, економічних та енергетичних зрушень, що безпосередньо впливають на функціонування структур регіональної інтеграції. Ці виклики змінюють стратегічні пріоритети європейських країн і вимагають розроблення скоординованих політичних механізмів, спрямованих на забезпечення стійкості економічної співпраці. У цьому контексті сталість інтеграційних процесів залежить не лише від економічної взаємозалежності, а й від спроможності країн-учасниць управляти ризиками та підтримувати інституційну стабільність в умовах невизначеності та зовнішнього тиску [17, с. 183].

Гібридні загрози є одним із найважливіших чинників, що впливають на динаміку європейської економічної інтеграції. Посилення геополітичної напруженості на світовій арені, регіональні конфлікти та зміни в міжнародному співвідношенні сил можуть зруйнувати усталені економічні відносини та створити перешкоди для торгівлі й інвестиційних потоків. Такі умови вимагають від європейських країн перегляду стратегічних засад економічної співпраці та зміцнення механізмів колективної економічної стійкості. Зокрема, геополітична нестабільність може призвести до порушень у ланцюгах постачання, коливань на фінансових ринках та посилення протекціоністських тенденцій, що ставить під загрозу стабільність інтегрованих економічних систем. Відповідно, у рамках європейської інтеграції питання безпеки дедалі частіше враховуються під час планування економічної політики, що наголошує на необхідності скоординованих заходів реагування на зовнішні загрози та невизначеності [18].

Економічні ризики також значно впливають на розвиток європейської інтеграції, адже кризи в економіці можуть викрити відмінності

Таблиця 1

**Технологічні перетворення, що впливають
на розвиток європейської економічної інтеграції**

Технологічна ініціатива	Технологічний інструмент	Вплив на європейську економічну співпрацю
Розвиток єдиного цифрового ринку	Транскордонна цифрова інфраструктура та єдині цифрові норми	Сприяє розвитку цифрової торгівлі, зменшує бар'єри для онлайн-послуг та розширює доступ підприємств до європейських ринків
Впровадження логістичних систем на основі штучного інтелекту	Штучний інтелект й аналітика великих даних	Оптимізує міжнародні ланцюги постачання та покращує координацію між виробничими та дистрибуційними мережами в європейських країнах
Розширення транскордонних платформ електронної комерції	Цифрові торговельні майданчики та платіжні технології	Дозволяє малим та середнім підприємствам брати участь у міжнародній торгівлі та зміцнює економічну взаємодію між національними ринками
Впровадження технологій Індустрії 4.0	Автоматизація, робототехніка та інтелектуальні виробничі системи	Посилює промислову співпрацю та сприяє створенню інтегрованих європейських виробничих мереж
Розвиток екосистем фінтех	Цифрові платіжні системи та технології блокчейну	Спрощує транскордонні фінансові операції та підвищує ефективність фінансової співпраці в межах європейського економічного простору

Джерело: сформовано автором на основі [12–16]

в національних економічних можливостях та наголосити на необхідності скоординованої макроекономічної політики, здатної стабілізувати інтегроване економічне середовище. У цьому контексті економічна інтеграція вимагає не лише усунення торговельних перешкод, а й розроблення механізмів, що сприяють збалансованому розвитку та зменшують диспропорції між економіками-учасниками. Отже, посилення фінансової співпраці, координації фіскальної політики та програм підтримки інвестицій стає необхідним для підтримання економічної стабільності в європейському економічному просторі.

Енергетична безпека є ще одним важливим аспектом сучасних інтеграційних процесів. Посилений попит на надійні та сталі джерела енергії в поєднанні з геополітичною напруженістю, що впливає на маршрути постачання енергоносіїв, створює нові проблеми для європейських економік. Залежність від зовнішніх енергоресурсів наражає національні економіки на ризик можливих перебоїв у постачанні та коливань цін, що може негативно позначитися на промисловому виробництві та економічному зростанні.

У відповідь на ці різноманітні виклики поняття економічної безпеки набуває дедалі

більшого значення в контексті європейської інтеграції. Економічна безпека означає здатність держав та регіональних інституцій підтримувати стабільний економічний розвиток, захищати критично важливі економічні інфраструктури та забезпечувати безперервність економічної співпраці попри зовнішні та внутрішні ризики. У межах європейського економічного простору формування механізмів економічної безпеки передбачає розроблення скоординованої регуляторної політики, інституційну співпрацю та стратегічне планування, спрямовані на зміцнення стабільності інтегрованих ринків. Цей процес охоплює створення систем моніторингу для виявлення потенційних економічних загроз, формування механізмів фінансової стабілізації та реалізацію спільних ініціатив, покликаних підтримати економічну стійкість [19, с. 94].

Стабільність інтеграційних процесів також залежить від ефективності інституційної координації між національними урядами та наднаціональними організаціями. Європейські інституції відіграють важливу роль у сприянні співпраці між державами-членами, гармонізації нормативно-правових баз та реалізації спільних заходів у відповідь на нові виклики.

Таблиця 2

**Виклики у сфері безпеки та механізмів управління
в процесі розвитку європейської економічної інтеграції**

Безпековий виклик	Характер ризику	Механізм управління для забезпечення стабільності
Геополітична напруженість і регіональні конфлікти	Порушення торговельних шляхів, невизначеність щодо інвестицій та нестабільність ланцюгів постачання	Зміцнення економічної співпраці в межах європейського ринку та диверсифікація міжнародних торговельних партнерств
Глобальна фінансова нестабільність	Нестабільність фінансових ринків, коливання потоків капіталу та макроекономічний дисбаланс	Упровадження скоординованого фінансового регулювання та механізмів стабілізації в рамках європейської економічної структури
Перебої з енергопостачанням	Залежність від зовнішніх джерел енергії та волатильність цін на енергоносії	Розвиток інтегрованих енергетичних ринків, диверсифікація джерел енергії та розширення систем відновлюваної енергетики
Технологічні та інфраструктурні вразливості	Ризики, пов'язані з кіберзагрозами та порушенням роботи критичної економічної інфраструктури	Зміцнення систем кібербезпеки та скоординований захист стратегічних економічних інфраструктур
Нерівномірний економічний розвиток країн	Економічні диспропорції, що можуть послабити інтеграційні процеси	Запровадження програм регіонального розвитку та інвестиційних ініціатив, спрямованих на зменшення економічних дисбалансів

Джерело: сформовано автором на основі [17–19]

На практиці управління безпековими викликами в рамках системи європейської інтеграції передбачає реалізацію цілеспрямованих стратегій, спрямованих на зменшення ризиків та підтримку економічної стабільності (табл. 2). Ці стратегії передбачають диверсифікацію економічних партнерств, зміцнення внутрішніх ринків, посилення фінансового нагляду та розроблення скоординованої енергетичної політики. Застосування комплексних підходів до управління дозволяє європейським країнам зменшити свою чутливість до зовнішніх потрясінь і зміцнити структурні основи економічної співпраці.

Зазначимо, що стратегії управління, спрямовані на адаптацію країн до викликів безпеки, відіграють важливу роль у забезпеченні довгострокової стійкості європейської економічної інтеграції. Ці стратегії зосереджені на зміцненні економічної стійкості, розширенні інституційної співпраці та сприянні інноваціям у розробленні політики.

Висновки. Доведено, що технологічні трансформації, зокрема цифровізація, використання штучного інтелекту та автоматизація, суттєво впливають на структуру між-

народних економічних зв'язків і сприяють посиленню транскордонної економічної взаємодії між країнами.

Результати дослідження також засвідчили, що ефективність розвитку європейської економічної інтеграції значною мірою залежить від упровадження адаптивних управлінських підходів, орієнтованих на посилення інституційної взаємодії, гармонізацію регуляторної політики та підтримку інноваційно орієнтованого економічного розвитку. Поєднання технологічного прогресу з управлінськими механізмами забезпечення економічної безпеки сприяє формуванню більш стійкої та адаптивної системи європейської економічної інтеграції в умовах сучасної глобальної трансформації.

Перспективи подальших наукових досліджень полягають у поглибленому вивченні управлінських моделей регулювання інтеграційних процесів в умовах цифрової трансформації економіки, а також у розробленні ефективних механізмів зміцнення економічної безпеки та підвищення стійкості європейського економічного простору до глобальних технологічних і геополітичних викликів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гетманець О. П., Коробцова Д. Я., Єжелій Ю. О. Глобалізація та міжнародна економіка: складність інтеграції ринків та економічні наслідки на рівні країн (український досвід). *Академічні візії*. 2023. № 20. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8159428>.
2. Кравченко С. Теоретичне підґрунтя процесів євроінтеграції: основні концепції. *Український педагогічний журнал*. 2025. № 2. С. 35–44. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2025-2-35-44>.
3. Азарова А., Остапчук Я., Пугач В. Управління людським капіталом підприємства в умовах інноваційної економіки. *Економіка та суспільство*. 2022. № 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-24>.
4. Гетманенко О. Взаємодія глобалізації та глокалізації: тенденції конвергенції й дивергенції у XXI столітті. *Економіка та суспільство*. 2025. № 73. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-95>.
5. Лойко В. В., Ожиганов Д. І. Вплив ключових глобальних мегатрендів на розвиток Європейського інноваційного простору та стійких інфраструктурних проєктів. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 4. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17741683>.
6. Мартинов А. «Велика стратегія» Європейського Союзу: між розширенням і викликами безпеки. *Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки*. 2025. № 34. С. 10–30. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2025.34.010>.
7. Василиця О., Борщевський В., Чех М. Глобалізаційні чинники соціально-економічного розвитку держав у контексті сучасних викликів. *Наукові перспективи. Серія: Економіка*. 2022. № 2 (20). С. 212–225. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-2\(20\)-212-225](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-2(20)-212-225).
8. Осіпова Л. Глобалізація та регіоналізація: взаємодія, виклики та перспективи для сучасної світової економіки. *Економічний простір*. 2025. № 202. С. 208–215. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.202.208-215>.
9. Борисова О., Руднік Д. Теоретичні засади та моделі європейської інтеграції. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2024. № 27 (5). С. 105–112. DOI: <https://doi.org/10.15421/172498>.
10. Іванцов С. В. Зв'язок між становленням цифрової економіки та поглибленням інтеграції країн-членів ЄС. *Академічні візії*. 2023. № 26. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14561317>.
11. Полякова Ю., Шайда О., Дребот Н. Інноваційна діяльність: світовий та європейський підходи. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 5 (56). С. 26–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-4>.
12. Boin A., Rhinard M. Crisis management performance and the European Union: The case of COVID-19. *Journal of European Public Policy*. 2023. № 30 (4). P. 655–675. DOI: <https://doi.org/10.1080/13501763.2022.2141304>.
13. Brodny J., Tutak M. Digitalization of small and medium-sized enterprises and economic growth: Evidence for the EU-27 countries. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*. 2022. № 8 (2). DOI: <https://doi.org/10.3390/joitmc8020067>.
14. Kalai M., Becha H., Helali K. Effect of artificial intelligence on economic growth in European countries: A symmetric and asymmetric cointegration based on linear and non-linear ARDL approach. *Journal of Economic Structures*. 2024. № 13 (1). DOI: <https://doi.org/10.1186/s40008-024-00345-y>.
15. Gudz P., Gudz M., Dąbrowska B. Common policies of the European Union in the sphere of industry: problems and challenges in the new reality of postpandemic. *Економічні інновації*. 2021. № 3 (80). P. 85–100. DOI: [https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.3\(80\).85-100](https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.3(80).85-100).
16. Мельниченко С. Г. Огляд перспектив інтеграції України до Європейського Союзу. *Економіка та підприємництво в умовах сучасних викликів: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Житомир, 01 лютого 2024 року)*. Житомир, 2024. С. 84–88. URL: http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/15623/3/EPUSV_2024_540.pdf (дата звернення: 13.03.2026).
17. Korneev V., Khodzhaian A., Dziubliuk O., Kozmuk N., Shehynska N. The impact of EU macro-financial stability on the member states' economic security. *European Review*. 2025. № 33 (2). P. 175–199. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1062798725100148>.
18. Khan K., Khurshid A., Cifuentes-Faura J. Investigating the relationship between geopolitical risks and economic security: Empirical evidence from central and Eastern European countries. *Resources Policy*. 2023. № 85. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.resourpol.2023.103872>.
19. Iacob C. G. The strategic repositioning of the European Union in the new global geopolitical context. *The Romanian Economic Journal*. 2023. № 26 (86). P. 88–100. DOI: [10.24818/REJ/2023/86/05](https://doi.org/10.24818/REJ/2023/86/05)

REFERENCES:

1. Hetmanets O. P., Korobtsova D. Ya., & Yezhelyi Yu. O. (2023). Hlobalizatsiia ta mizhnarodna ekonomika: skladnist intehratsii rynkiv ta ekonomichni naslidky na rivni krain (ukrainskyi dosvid) [Globalization and international

economy: complexity of market integration and economic consequences at the country level (Ukrainian experience)]. *Akademichni vizii – Academic Visions*, no. 20. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8159428> (in Ukrainian).

2. Kravchenko S. (2025). Teoretychne pidgruntia protsesiv yevrointehratsii: osnovni kontseptsii [Theoretical foundations of European integration processes: main concepts]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal – Ukrainian Educational Journal*, no. 2, pp. 35–44. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2025-2-35-44> (in Ukrainian).

3. Azarova, A., Ostapchuk, Y., & Puhach, V. (2022). Upravlinnia liudskym kapitalom pidpriemstva v umovakh innovatsiinoi ekonomiky [Human capital management of the enterprise in the innovative economy]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-24> (in Ukrainian).

4. Hetmanenko O. (2025). Vzaiemodiia hlobalizatsii ta hlokalizatsii: tendentsii konverhentsii y dyverhentsii u XXI stolitti [Interaction of globalization and glocalization: trends of convergence and divergence in the 21st century]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 73. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-95> (in Ukrainian).

5. Loiko V. V., & Ozhyhanov D. I. (2025). Vplyv kliuchovykh hlobalnykh mehatrendiv na rozvytok Yevropeiskoho innovatsiinoho prostoru ta stiikykh infrastrukturykh projektiv [The influence of key global megatrends on the development of the European innovation space and sustainable infrastructure projects]. *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii – Achievements of Economics: Prospects and Innovations*, no. 24. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17741683> (in Ukrainian).

6. Martynov A. (2025). «Velyka stratehiia» Yevropeiskoho Soiuzu: mizh rozshyrenniam i vyklykamy bezpetsi [The «Grand strategy» of the European Union: between enlargement and security challenges]. *Mizhnarodni zviazky Ukrainy: naukovi poshuky i znakhidky – International Relations of Ukraine: Scientific Searches and Findings*, no. 34, pp. 10–30. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2025.34.010> (in Ukrainian).

7. Vasylytsia O., Borshchevskiy V., & Chekh M. (2022). Hlobalizatsiini chynnyky sotsialno-ekonomichnoho rozvytku derzhav u konteksti suchasnykh vyklykiv [Globalization factors of socio-economic development of states in the context of modern challenges]. *Naukovi perspektyvy. Seriya: Ekonomika – Scientific Perspectives. Series: Economics*, Vol. 2, no. 20, pp. 212–225. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-2\(20\)-212-225](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-2(20)-212-225) (in Ukrainian).

8. Osipova L. (2025). Hlobalizatsiia ta rehionalizatsiia: vzaiemodiia, vyklyky ta perspektyvy dlia suchasnoi svitovoi ekonomiky [Globalization and regionalization: interaction, challenges and prospects for the modern world economy]. *Ekonomichnyi prostir – Economic Space*, no. 202, pp. 208–215. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.202.208-215> (in Ukrainian).

9. Borysova O., & Rudnik D. (2024). Teoretychni zasady ta modeli yevropeiskoi intehratsii [Theoretical foundations and models of European integration]. *Naukovo-teoretychnyi almanakh Hrani – Scientific and Theoretical Almanac Grani*, Vol. 27, no 5, pp. 105–112. DOI: <https://doi.org/10.15421/172498> (in Ukrainian).

10. Ivantsov S. V. (2023). Zviazok mizh stanovlenniam tsyfrovoy ekonomiky ta pohlyblenniam intehratsii krainchleniv YeS [The relationship between the development of the digital economy and the deepening integration of EU member states]. *Akademichni vizii – Academic Visions*, no. 26. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14561317> (in Ukrainian).

11. Poliakova Yu., Shaida O., & Drebot N. (2025). Innovatsiina dialnist: svitovyi ta yevropeyskyi pidkhody [Innovative activity: global and European approaches]. *Stalyi rozvytok ekonomiky – Sustainable Development of Economy*, Vol. 5, no. 56, pp. 26–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-4> (in Ukrainian).

12. Boin A., & Rhinard M. (2023). Crisis management performance and the European Union: The case of COVID-19. *Journal of European Public Policy*, Vol. 30, no 4, pp. 655–675. DOI: <https://doi.org/10.1080/13501763.2022.2141304>.

13. Brodny J., & Tutak M. (2022). Digitalization of small and medium-sized enterprises and economic growth: Evidence for the EU-27 countries. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, Vol. 8, no 2. DOI: <https://doi.org/10.3390/joitmc8020067>.

14. Kalai M., Becha H., & Helali K. (2024). Effect of artificial intelligence on economic growth in European countries: A symmetric and asymmetric cointegration based on linear and non-linear ARDL approach. *Journal of Economic Structures*, Vol. 13 no. 1. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40008-024-00345-y>.

15. Gudz P., Gudz M., & Dąbrowska B. (2021). Common policies of the European Union in the sphere of industry: problems and challenges in the new reality of postpandemic. *Ekonomichni innovatsii – Economic Innovations*, vol. 3, no 80, pp. 85–100. DOI: [https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.3\(80\).85-100](https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.3(80).85-100).

16. Melnychenko S. H. (2024). Ohliad perspektyv intehratsii Ukrainy do Yevropeiskoho Soiuzu [Review of prospects for Ukraine's integration into the European Union]. *Ekonomika ta pidpriemnytstvo v umovakh suchasnykh vyklykiv – Economy and Entrepreneurship in the Conditions of Modern Challenges*. (Zhytomyr, February 01, 2024), pp. 84–88. Available at: http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/15623/3/EPUSV_2024_540.pdf (accessed 13 March 2026) (in Ukrainian).

17. Korneev V., Khodzhaian A., Dziubliuk O., Kozmuk N., & Shehynska N. (2025). The impact of EU macro-financial stability on the member states' economic security. *European Review*, vol. 33 no. 2, pp. 175–199. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1062798725100148>.

18. Khan K., Khurshid A., & Cifuentes-Faura J. (2023). Investigating the relationship between geopolitical risks and economic security: Empirical evidence from Central and Eastern European countries. *Resources Policy*, no. 85. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.resourpol.2023.103872>.

19. Iacob C. G. (2023). The strategic repositioning of the European Union in the new global geopolitical context. *The Romanian Economic Journal*, vol. 26, no 86, pp. 88–100. DOI: <https://doi.org/10.24818/REJ/2023/86/05>.

Дата надходження статті: 18.03.2026

Дата прийняття статті: 13.04.2026

Дата публікації статті: 22.04.2026